

Raport roczny Stowarzyszenia Lambda Warszawa 2001 rok

Warszawa, czerwiec 2002 r.

Spis treści

I. Informacje ogólne	3
II. Działania podejmowane w 2000 r.	4
A. Pomoc i wsparcie	4
Telefon Zaufania.....	4
Młodzieżowa Dyskusyjna Grupa Wsparcia.....	5
Młodzieżowa Grupa Wsparcia.....	6
Grupa Chrześcijańska (Ekumeniczna Grupa Lesbijek i Gejów Chrześcijan).....	7
Grupa artystyczna dla lesbijek "Gennema"/ grupa wsparcia "Gennema".....	7
Grupa terapeutyczna dla lesbijek.....	8
Konsultacje i porady indywidualne.....	8
Porady listowne.....	9
Poradnictwo psychologiczne.....	9
Informacje prawne.....	9
'Herbatka gejowska'.....	9
Grupa rozwoju osobistego wolonariuszy (GROW).....	10
B. Działania informacyjne i edukacyjne	10
Archiwum wycinków prasowych.....	10
Biblioteka.....	11
Archiwum Stowarzyszenia.....	11
Prowadzenie prac badawczych w Stowarzyszeniu.....	12
Rzecznik prasowy.....	12
Biuletyn informacyjny "Tęczątko".....	13
Strona internetowa.....	13
Dyskusyjny Klub Filmowy (DKF).....	13
Seminaria.....	14
Szkolenie TZ w Pogorzeli.....	14
C. Lobbing i działalność dotycząca praw człowieka	15
Raport o od dyskryminacji ze względu na orientację seksualną w Polsce.....	15
Udział w sieci pilnych akcji LGBT Amnesty International.....	15
Współpraca z politykami.....	15
Konferencja TRR i ZSMP na temat wychowania seksualnego.....	15
Szkolenie CODAP w Warszawie.....	16
Nagroda 'Tęczowy Laur'.....	16
D. Profilaktyka STD's i HIV/AIDS	16
Telefon zaufania.....	16
Program profilaktyki "Bezpieczniejsze związki".....	16
Konferencja "Człowiek a AIDS".....	17
E. Współpraca międzynarodowa	17
Wymiana młodzieżowa, Finlandia.....	17
Udział w ILGA Global Summit.....	18
Konferencja ILGA-Europe w Rotterdamie.....	18
Konferencja "Równouprawnienie i współpraca" w Rydze.....	19
III. Organizacje współpracujące	19
IV. Sprawozdanie z działalności finansowej Stowarzyszenia	20
A. Rachunek zysków i strat.....	20
B. Bilans na dzień 31 grudnia 2001 r.....	21

I. Informacje ogólne

Stowarzyszenie Lambda Warszawa powstało w październiku 1997 r., zrzeszając wolontariuszy prowadzonego w latach 1995-96 Ośrodka 'Rainbow', działającego wcześniej jako organizacja nieformalna.

Lambda Warszawa jest organizacją o charakterze pomocowo - monitoringowym. Naszą misją jest niesienie pomocy i wsparcia osobom o tożsamości homo- i biseksualnej, kształtowanie ich pozytywnej świadomości oraz współdziałanie z organizacjami rządowymi i pozarządowymi w zakresie profilaktyki HIV/AIDS. Stowarzyszenie jest organizacją ogólnopolską, swoje działania skupiamy na terenie miasta Warszawy i województwa mazowieckiego.

W dniu 31 grudnia 2001 r. zrzeszaliśmy 83 członków zwykłych oraz czterech członków honorowych: Ewę Witwicką, Jarosława Endera, Krzysztofa Kembłowskiego i Sławomira Starostę.

Wszystkie nasze działania podejmują i prowadzą wolontariusze, dzięki którym stale rozwijamy i doskonalimy swoją działalność. Nie byłaby ona możliwa bez wsparcia i zrozumienia naszych sponsorów: Wydawnictwa Pink Press - wydawcy miesięcznika "Nowy Men" i "Alexxx", Klubu "Fantom" z Warszawy, Programu "Młodzież", Krajowego Centrum ds. AIDS, Wydziału Pomocy Społecznej i Zdrowia Gminy Warszawa Centrum oraz portalu www.gejowo.pl.

W 2001 r. Stowarzyszeniem - zgodnie ze statutem - kierował Zarząd, wybrany 15 listopada 2000 r. na kadencję, kończącą się 1 kwietnia 2003 roku. W skład Zarządu wchodził:

Michał Pawłęga - przewodniczący,
Yga Kostrzewa - wiceprzewodnicząca,
Marek Kowalski – sekretarz,
Konrad Przedpełski - członek Zarządu ds. finansowych,
Katarzyna Marek – członek.

1 grudnia 2001 roku odbyło się Walne Zebranie członków Stowarzyszenia, podczas którego przegłosowano poprawki do Statutu Stowarzyszenia oraz przyjęto program działania Stowarzyszenia w 2002 roku.

W 2001 roku posiedzenia Zarządu Stowarzyszenia odbywały się regularnie co trzy tygodnie.

Od maja 1998 r. biuro Stowarzyszenia mieści się w lokalu przy ul. Czerniakowskiej 178/16. Jest ono wynajmowane od Zarządu Domów Komunalnych Gminy Warszawa – Centrum. Biuro ma powierzchnię 36 m²; składa się z dwóch pomieszczeń: sali z przeznaczeniem na spotkania grup wsparcia oraz pomieszczenia biurowego, przystosowanego do pracy 'Telefonu Zaufania'. Posiada ono niezbędne sprzęty biurowe oraz podłączenie do linii telefonicznej.

Biuro Stowarzyszenia nie miało stałych godzin otwarcia – było czynne podczas prowadzonych aktywności Stowarzyszenia ('Telefon Zaufania', grupy wsparcia, spotkania).

Wszyscy pracownicy biura Stowarzyszenia pracowali bez wynagrodzeń - jako wolontariusze. Wolontariusze Stowarzyszenia angażowani byli do pracy w organizacji poprzez Koordynatora Wolontariatu, który w oparciu o wypełnioną ankietę i rozmowę z kandydatem na wolontariusza proponował mu pojęcie działań w określonym obszarze aktywności.

Kandydaci na wolontariuszy przed rozpoczęciem pracy brali udział w szkoleniu, przedstawiającym kulturę organizacji, obowiązujące w niej zasady oraz działalność Stowarzyszenia. Szkolenie było także dla każdego kandydata możliwością wyjaśnienia wątpliwości, odnośnie przyszłej pracy. Po

zakończeniu szkolenia przyszli wolontariusze deklarowali zainteresowanie pracą w określonym projekcie i angażowali się w niego na 3 miesięczny okres próbny. Po jego zakończeniu, jeżeli wolontariusz jak i organizacja byli zadowoleni, współpraca była przedłużana. Każdy wolontariusz Stowarzyszenia miał możliwość otrzymania wejściówki, umożliwiającej bezpłatny wstęp do klubów dla lesbijek i gejów w Warszawie: Dyskoteki Paradise, Klubu Fantom, Sauny Fantom oraz Sauny Galla.

II. Działania podejmowane w 2001 r.

A. POMOC I WSPARCIE

Wszystkie działania pomocowe realizowaliśmy w ramach otwartego 10 lipca 1998 r. Centrum Pomocowo-Informacyjnego 'Rainbow'. 'Rainbow' było miejscem, gdzie zainteresowane osoby mogły uzyskać wsparcie i wszechstronną pomoc merytoryczną związaną z problemem bycia lesbijką, gejem lub osobą biseksualną.

Osoby, prowadzące działalność pomocową, brały udział w grupach superwizyjnych. Podczas spotkań, prowadzonych oddzielnie dla pracowników 'Telefonu Zaufania' i oddzielnie dla prowadzących Grupy wsparcia uczestnicy mieli możliwość 'odgadania się' z trudności, pojawiających się w pracy, mogli wyjaśnić własne wątpliwości na temat zasadności postępowania z klientami Stowarzyszenia. Grupy superwizyjne miały także wymiar edukacyjny: wymieniano się informacjami na temat metod pracy oraz postępowania w poszczególnych przypadkach.

Grupy superwizyjne prowadzone były przez współpracujących ze Stowarzyszeniem psychologów: Agatę Engel i Krzysztofa Kliszczyńskiego. Spotkania odbywały się raz na 3 miesiące.

W 2001 r. proponowaliśmy następujące formy pomocy i wsparcia:

Telefon Zaufania

Telefon Zaufania dla gejów, lesbijek i ich bliskich funkcjonował w roku 2001 trzy razy w tygodniu: - we wtorki, w godzinach 18:00 - 21:00 (telefon Grupy Chrześcijańskiej), we środy w godzinach 18:00-21:00 (telefon dla lesbijek) i w piątki, w godzinach 16:00 - 22:00 (telefon dla gejów).

Początkowo dyżury w 'Telefonie zaufania' pełniło 10 przeszkolonych wolontariuszy. W drugiej połowie roku – po szkoleniach dla pracowników telefonu zaufania, zorganizowanych na przełomie maja i czerwca do tej grupy dołączyło 7 nowych wolontariuszy, z których 5 pracowało do końca roku.

Od października 2001 roku w każdy ostatni piątek miesiąca przy 'Telefonie Zaufania' dyżuruje prawnik.

Podczas dyżurów zawsze obecnych było dwóch odbierających. Dzwoniący mieli zapewnioną całkowitą anonimowość rozmów. Odbierane telefony były ewidencjonowane z uwzględnieniem daty, płci, przypuszczalnego wieku dzwoniącego, opisu poruszanego problemu i udzielonej porady.

Głównymi sprawami, z jakimi zwrócono się do nas były:

- problemy z samoakceptacją;
- problemy związane z zasadami bezpieczniejszego seksu i ryzyka zakażeniem STD's i HIV.
- strach związany z ujawnianiem swej orientacji seksualnej i obawą przed odrzuceniem;
- problemy poszukiwania partnerów życiowych;
- problemy związane z budowaniem pozytywnych relacji w związkach;

Cześć pytań dotyczyła działalności Stowarzyszenia Lambda Warszawa i Ośrodka "Rainbow"; działalności innych polskich organizacji gejów i lesbijek oraz klubów i lokali dla gejów i lesbijek (były to tzw. telefony informacyjne).

Dla wielu osób dzwoniących do naszego Telefonu Zaufania rozmowy te były pierwszą próbą powiedzenia o swej tożsamości psychoseksualnej. Dla wielu dzwoniących 'Telefon Zaufania' była formą nawiązania kontaktu ze Stowarzyszeniem i skorzystania z innych form pomocy.

W 2001 roku odebraliśmy 890 telefonów, w tym 277 od lesbijek, 600 od gejów, 11 od członków rodzin osób homoseksualnych, 2 telefony od osób transseksualnych. W dwóch pierwszych grupach częstotliwość dzwonienia kształtowała się w następujący sposób:

miesiąc/ grupa	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XIII
lesbijki	20 ¹	21	35	22	24	26	33	18	19	29	12	18
geje	35	55	61	48	40	67	53	60	45	56	38	42

Ponad połowa z rozmówców (63%) były to osoby młode – w wieku 20-35 lat.

W 2001 roku prowadzony przez Stowarzyszenie 'Telefon Zaufania' otrzymał afiliację Polskiego Towarzystwa Pomocy Telefonicznej, a przedstawiciele Stowarzyszenia Lambda Warszawa uczestniczyli w dorocznej Konferencji Szkoleniowej PTPT w Straszynie koło Gdańska w październiku, przedstawiając dorobek Stowarzyszenia w zakresie udzielania pomocy telefonicznej.

Młodzieżowa Dyskusyjna Grupa Wsparcia

Grupa ta rozpoczęła swoje funkcjonowanie na początku 2000 roku – w roku 2001 kontynuowana była pod kierownictwem Agaty Engel i Krzysztofa Kliszczyńskiego.

Grupa skierowana była do młodych gejów w wieku 18 – 30 lat. Spotkania Grupy odbywały się od stycznia do czerwca 2001, w każdy czwartek, w godzinach 17.00 – 19.00. W Grupie stale uczestniczyło 13 osób, kolejne 15 pojawiało się nieregularnie.

Grupa miała charakter pomocowo - spotkaniowy. Jej uczestnicy mogli podzielić się swymi problemami związanymi z orientacją psychoseksualną oraz przedyskutować z innymi swoje wątpliwości.

Podczas spotkań poruszano przede wszystkim następujące tematy:

- samoakceptacja;
- tożsamość osób homoseksualnych;
- pojęcie własnego "ja";
- choroby przenoszone drogą płciową i strach przed zakażeniem;
- związki między osobami tej samej płci;
- budowanie trwałych relacji w związku;
- stereotypy dotyczące osób homoseksualnych.

Spotkania Grupy miały charakter dyskusji, wymiany własnych doświadczeń, rozmowy. Po zakończeniu Grupy otrzymaliśmy wiele sygnałów zwrotnych, mówiących, iż była ona potrzebna, przydatna i pomocna w dążeniu do samoakceptacji.

¹ Liczba telefonów od danej grupy w danym miesiącu

Młodzieżowa grupa wsparcia

Grupa ta działała od września 2001 roku jako kontynuacja Młodzieżowej Dyskusyjnej Grupy Wsparcia, jednak miała bardziej otwarty charakter.

Spotkania prowadzone były przez psychoterapeutę i pedagoga, odbywały się raz w tygodniu, w niedzielę w godz. 17:00 – 19:00.

Grupa skierowana była do mężczyzn homoseksualnych. W Grupie stale uczestniczyło 12 osób, dodatkowo nieregularnie w spotkaniach brało udział 17 mężczyzn.

Grupa miała charakter wzajemnego wsparcia z elementami edukacji. Jej członkowie dzielili się problemami, związanymi z ich homoseksualną orientacją, wzajemnie wspierając się.

Podczas spotkań poruszano przede wszystkim następujące tematy:

- samoakceptacja;
- budowanie monogamicznych związków;
- konflikty w związku;
- radzenie sobie z samotnością;
- ujawnianie własnej orientacji innym osobom (tzw. *coming-out*);
- choroby przenoszone drogą płciową i strach przed zakażeniem.

Uczestnicy grupy przygotowali także warsztaty, które przeprowadzili podczas trzech spotkań: warsztaty na temat praw człowieka, bezpieczniejszego seksu i chorób przenoszonych drogą płciową oraz skutecznego, asertywnego komunikowania się.

Dzień otwarty

Dzień otwarty i dyżur biblioteczny odbywały się w każdą sobotę w godz. 17:00 – 21:00.

Prowadzona podczas 'Dnia otwartego' działalność miała formę otwartego dla wszystkich zainteresowanych wieczoru kulturalno-oświatowego. Uczestnicy mieli możliwość rozmowy na interesujące ich tematy w zakresie problemów osobistych, aktualnych tematów społecznych, politycznych, kwestii bezpieczniejszego seksu, praw człowieka oraz sytuacji osób homoseksualnych w Polsce i na świecie. W trakcie trwania 'Dnia otwartego' można było skorzystać z biblioteki (Szczegółów proszę szukać w sekcji Biblioteka), przeczytać najnowsze jak i archiwalne numery magazynów, przeznaczonych dla osób homoseksualnych i czasopism społeczno – politycznych.

Przy współudziale innych wolontariuszy Stowarzyszenia i zaproszonych gości podczas 'Dni Otwartych' prowadzona była działalność kulturalno-oświatowa. Miała ona formę seminariów z pokazami przezroczyste i innych materiałów oraz formę dyskusyjnego klubu filmowego (szczegółów proszę szukać w sekcji DKF).

W trakcie Dnia Otwartego, 7 kwietnia zorganizowane zostało Spotkanie Wielkanocne, w którym uczestniczyło około 50 osób. 15 grudnia z kolei odbyło się Spotkanie Wigilijne, w którym także wzięło udział około 50 osób.

Tygodniowo korzystało z aktywności od 3 do 50 osób w zależności od charakteru spotkania – zwyczajne spotkanie (3 – 10 osób), DKF, seminarium (10 – 30 osób), czy impreza okolicznościowa (30 – 50). Ponad 70% uczestników były to osoby przed 26 rokiem życia, około 30% uczestników stanowiły kobiety.

Grupa Chrześcijańska (Ekumeniczna Grupa Gejów i Lesbijek Chrześcijan) 'Exodus'/'Berit'

Ekumeniczna Grupa Lesbijek i Gejów Chrześcijan 'Exodus' spotykała się regularnie dwa razy w miesiącu: w każdą pierwszą sobotę miesiąca członkowie grupy uczestniczyli we Mszy św. w parafii św. Brygidy, natomiast w każdą trzecią sobotę miesiąca odbywały się spotkania biblijne. Miejscem spotkań na były pomieszczenia parafii św. Trójcy Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego lub ośrodek Rainbow. W spotkaniach uczestniczyło od 10 do 20 osób, na każdym spotkaniu pojawiały się 1-2 nowe osoby.

W ciągu roku zmieniona została formuła spotkań - czytanie i rozważanie tekstów biblijnych oraz modlitwa zostały uzupełnione wykładami lub prelekcjami.

Kilkakrotnie grupa gościła duchownych. Ksiądz Nast z Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego przeprowadził prelekcję na temat stosunku Kościołów nurtu reformacyjnego do osób zorientowanych homoseksualnie, a ksiądz prof. Michał Czajkowski z Uniwersytetu im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego wygłosił wykład na temat ekumenizmu.

W pierwszy weekend maja w Pogorzeli pod Warszawą odbyła się doroczna konferencja Europejskiego Forum Chrześcijańskich Grup Lesbijek i Gejów. W przygotowaniu konferencji pomogli niektórzy członkowie grupy. Podczas spotkania 80 uczestników, przybyłych z 7 krajów Europejskich, dyskutowało na temat traktowania osób homoseksualnych w poszczególnych religiach chrześcijańskich oraz wspólnie modliło się. Wykład specjalny na temat ekumanizmu wygłosił ks. prof. M. Czajkowski.

Członkowie i sympatycy grupy 'Exodus'/'Berit' prowadzili dyżury 'Telefonu zaufania' dla lesbijek i gejów chrześcijan w każdy wtorek w godz. 18.00-21.00.

W lipcu grupa zmieniła nazwę z "Exodus" na "Berit".

Grupa artystyczna dla lesbijek "Gennema"/ grupa wsparcia "Gennema"

Grupa artystyczna

Grupa otwarta Gennema powstała w październiku 2000 r. Jej celem było tworzenie środowiska kobiecego poprzez wzajemne poznanie się, współpracę i wspólne działania artystyczne. Warunkiem uczestniczenia w grupie była jedynie chęć i osobiste zaangażowanie w przygotowywane projekty.

Grupa Gennema spotykała się w każdy czwartek w godzinach od 19:30 do 21:00 w Ośrodku Rainbow. Osoby prowadzące grupę do października 2001r. zdobyły doświadczenie w prowadzeniu projektów artystycznych w Ola-Archiwum.

Większość kobiet, biorących udział w grupie oczekiwało bardziej osobistego podejścia, były to w większości osoby, które po rozmowie podczas dyżuru zaufania chciały spotkać się z innymi lesbijkami i porozmawiać.

Zorganizowano kilka prywatnych spotkań, wspólnych wyjść do kina lub do klubów oraz wspólną majówkę w Powsinie. Dużym osiągnięciem było nakręcenie zdjęć do będącego w fazie montażu filmu "Lilith, dzieje kobiet". Realizacja zdjęć była możliwa dzięki aktywnej współpracy członkiń grupy.

W spotkaniach grupy uczestniczyło około 50 kobiet, z tego 10-15 kobiet uczestniczyło w niej na stałe. Ponad 80% uczestniczek stanowiły kobiety poniżej 26 roku życia

Grupa wsparcia

W odpowiedzi na prośby uczestniczek, wskazujących na potrzebę powołania grupy o charakterze wsparcia i samopomocy, Gennema w październiku 2001 roku została przekształcona w grupę

opierającą się na zasadach otwartej grupy wsparcia dla kobiet o orientacji homoseksualnej oraz biseksualnej.

Spotkania grupy od października odbywały się raz w tygodniu, w czwartki w godzinach 18:30 do 21:00.

Moderatorką grupy była wolontariuszka, która miała ona styczność z grupami wsparcia dla kobiet o orientacji homoseksualnej w Stanach Zjednoczonych. Pozostawała ona w stałym kontakcie z opiekunem prowadzących grupy wsparcia (psychologiem).

Grupa Gennema miała charakter otwarty, opierała się na zasadach, ustalonych przez uczestniczki. Podczas grupy miały one możliwość rozmowy na tematy dotyczące ich życia i własnej seksualności. Kobiety, dzieląc się doświadczeniem, wspierały się wzajemnie.

Uczestniczki grupy posiadały wspólne konto e-mail'owe z którego mogły korzystać wszystkie zainteresowane kobiety – miało ono charakter środka komunikacji grupy poza jej spotkaniami.

Frekwencja podczas grupy wahała się od 10 do 20 uczestniczek, przy rozpiętości wiekowej od 19 do 45 lat. Jedynym warunkiem uczestnictwa w grupie była pełnoletność.

Znaczącym osiągnięciem, związanym z grupą Gennema był fakt, że uczestniczki zaczęły również spotykać się poza czwartkowymi meetingami w stowarzyszeniu.

Grupa terapeutyczna dla lesbijek

Grupę prowadziły psycholożki Agata Engel oraz Małgorzata Polak.

Spotkania grupy odbywały się od listopada co dwa tygodnie, w każdy poniedziałek w godz. 18:00-21:00, brało w nich udział regularnie 5 kobiet.

Celem grupy było umożliwienie uczestniczkom pracy nad własną seksualnością, w szczególności samopoznaniem, praca terapeutyczna nad własną kondycją psychoseksualną, relacjami z ludźmi i sposobami ich budowania.

Grupa miała charakter grupy zamkniętej, co oznacza, że podczas jej trwania nie były przyjmowane nowe zainteresowane osoby.

Konsultacje i porady indywidualne

Prowadzone były przez wolontariuszy, pracujących w Telefonie Zaufania (z zachowaniem ich anonimowości), przeszkolonych w udzielaniu pomocy.

Spotkania takie odbywały się po uprzednim telefonicznym lub osobistym umówieniu się i prowadzone były przez dwóch wolontariuszy.

Ze względu na strach rozmówców przed odwiedzeniem lokalu Stowarzyszenia (który część z nich pojmowała jako ujawnienie ich homoseksualnej orientacji), spotkania te często (4 sytuacje) odbywały się poza lokalem Stowarzyszenia.

Rozmowy podczas spotkań indywidualnych dotyczyły w większości:

- problemów związanych z samoakceptacją,
- lęku przed ujawnieniem innym własnych preferencji seksualnych i strachu przed odrzuceniem z tego powodu.

W 2001 r. przeprowadziliśmy 8 spotkań z 6 osobami, w tym z 4 mężczyznami i 2 kobietami.

Porady listowne

Udzielaniem porad listownych zajmowały się trzy wolontariuszki, pracujące w 'Telefonie Zaufania'. Odpowiedziano na 76 listów, z czego około 80% listów stanowiła korespondencja tradycyjna, 20% e-maile.

Wszystkie otrzymane listy, po wcześniejszym usunięciu z nich danych umożliwiających identyfikację, po dołączeniu kopii udzielonej porady zostały zarchiwizowane.

Korespondencja dotyczyła przede wszystkim:

- ujawniania swojej tożsamości seksualnej najbliższym,
- radzenia sobie z samotnością,
- informacji na temat miejsc spotkań, klubów i organizacji dla osób homoseksualnych w Polsce,
- problemów w akceptacji homoseksualnej orientacji przez bliskich i otoczenie,
- poszukiwania partnera.

Odnotowano dużo listów z zakładów karnych z prośbami dotyczącymi wsparcia materialnego, problemów zdrowotnych (HIV/AIDS, chorób przenoszonych drogą płciową) i samotności.

Poradnictwo psychologiczne

Poradnictwo psychologiczne prowadzili psychologowie Leszek Kapler oraz Agata Engel.

Konsultacje psychologiczne prowadzone były w zależności od zapotrzebowania klientów, którzy umawiali się indywidualnie na spotkania. Były one prowadzone w prywatnym gabinecie psychologów lub w lokalu Stowarzyszenia.

Zgodnie z ofertą Stowarzyszenia, spotkania miały charakter jednorazowych konsultacji. Osobom, potrzebującym dłuższej serii spotkań, proponowano psychologów w innych organizacjach.

Główne zgłaszane podczas spotkań problemy to:

- trudności związane z własną orientacją seksualną,
- problemy w relacjach z innymi ludźmi,
- problemy w związkach.

Większość zgłaszających się osób stanowili ludzie młodzi, do 26 r. życia.

Ogółem z tej formy wsparcia skorzystało 27 osób.

Informacje prawne

W ramach działalności sekcji prawnej w ubiegłym roku udzielono około 30 porad prawnych przez telefon w czasie piątkowych dyżurów telefonu zaufania, poza tym odbyło 10 spotkań z zainteresowanymi pomocą prawną w zakresie sporządzania pism procesowych czy konsultacji już sporządzonych dokumentów.

W ramach sekcji prawnej Stowarzyszenia dokonano podziału na poszczególne specjalności, wśród których wyodrębniły się min. prawo międzynarodowe w aspekcie praw osób o nienormatywnej seksualności, prawo osób więzionych oraz przebywających w wojsku oraz prawo finansowe w zakresie którego prowadzone są prace nad aspektami finansowymi wspólnego gospodarstwa domowego oraz związanymi z nimi obciążeniami podatkowymi.

'Herbatka gejowska'

Aktywność była prowadzona w środy, w godz. 16:00 – 18:00 od września.

Herbatki środowe miały na celu stworzenie możliwości przyścia do Ośrodka Rainbow w środku tygodnia i prowadzenia swobodnej rozmowy przy herbacie lub kawie i ciastkach a także lektury prasy gejowskiej i książek z biblioteki.

Prowadzona aktywność stanowiła przyjazną formę wejścia w środowisko homoseksualne nowych osób, a herbatki pełniły funkcję wstępną i wspomagającą dla osób zainteresowanych innymi formami działalności Stowarzyszenia.

Forma spotkań była z założenia swobodna, działalność sprowadzała się do prowadzenia dyskusji, informowania o działalności Stowarzyszenia, lokali w Warszawie, a także zachęcania do ewentualnej współpracy a także porad bibliograficznych, doradzania lektury.

Z aktywności skorzystało 25 osób, w tym 8 kobiet. Przeważały osoby młode, które stanowiły ponad 60% uczestników.

Grupa rozwoju osobistego wolontariuszy (GROW)

Grupę prowadził Leszek Kapler, miała ona charakter grupy psychotreningowej.

Zajęcia odbyły się w następujących terminach: w poniedziałki, w godzinach 18:00 – 21:00, 19 lutego, 5 marca, 19 marca, 2 kwietnia, 7 maja, 21 maja, 4 czerwca, 18 czerwca oraz w soboty 21 kwietnia, w godzinach 9:00 – 16:00 i 30 czerwca, w godzinach 10:00 – 17:00.

Zadaniem grupy było umożliwienie pracy terapeutycznej, polegającej na pogłębianiu własnych przeżyć, analizie własnej osoby oraz w rozwiązywaniu naszych problemów osobistych natury psychologicznej, dzięki czemu wolontariusze stają się bardziej profesjonalni w pracy z klientami. Grupa miała także charakter edukacyjny: uczestnicy doskonalili swoje umiejętności pracy z ludźmi w trudnej sytuacji przeżywającymi różne własne problemy i emocje oraz stres.

We wszystkich spotkaniach grupy brało udział 8 osób.

B. DZIAŁANIA INFORMACYJNE I EDUKACYJNE

Archiwum wycinków prasowych

Archiwum wycinków prasowych Lambdy Warszawa gromadziło wycinki dotyczące lesbijek, gejów, biseksualistów, transseksualistów (w skrócie LGBT) i spraw dotyczących HIV/AIDS, pochodzące z polskiej prasy codziennej i magazynów, tzn. nie adresowanej szczególnie do mniejszości seksualnej. Ponieważ w prasie tej artykuły dotyczące LGBT są rozproszone, archiwum prasowe gromadziło nie tylko wycinki w postaci kserokopii, ale przede wszystkim same informacje o artykułach, które się ukazały (odpowiednie czasopisma są dostępne np. w Bibliotece Narodowej). Wycinki katalogowane były w archiwum prasowym Lambdy Warszawa, stanowiąc cenną informację na temat społecznego postrzegania mniejszości seksualnej w Polsce po 1989 roku.

Archiwum było dostępne dla wszystkich zainteresowanych osób. Wycinki były udostępniane na następujących zasadach: osoby zainteresowane mogły otrzymywać kopie indeksu wycinków PRASA.MDB do własnej pracy naukowej. Segregatory z wycinkami dostępne były wyłącznie na miejscu. Dla osób zainteresowanych wykonywane były kserokopie.

Zgromadziliśmy około 1800 sztuk artykułów - były one cały czas na bieżąco katalogowane. Niestety, głównie z powodu braku odpowiedniej osoby i środków, wycinki nie są na bieżąco opracowywane.

Biblioteka

Biblioteka Stowarzyszenia Lambda Warszawa została założona w połowie r. 1997 jako inicjatywa ówczesnej Akademickiej Grupy Gejowskiej (obecna Gejowska Grupa Spotkaniowa).

Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad biblioteką sprawował Lech Krysiński.

Biblioteka działała nieprzerwanie przez cały rok. Oficjalne dyżury odbywały się raz w tygodniu, w sobotę. Czasochłonne prace inwentaryzacyjne były w większości wykonywane poza dyżurami.

Czytelnikom udostępniony jest oficjalnie katalog książek, powstają katalogi filmografii i katalogu piśmiennictwa lesbijskiego, gejowskiego i dotyczącego homoseksualizmu w języku polskim.

Korzystanie z biblioteki było nieodpłatne, dzieła udostępniane były na miejscu, część książek za wpłatą kaucji wypożyczano na okres jednego miesiąca.

W bibliotece dostępne były także w większości kompletne roczniki polskich wydawnictw homoseksualnych: Nowy Men (ex Men), Inaczej oraz Facet (ex Filo).

Archiwum Stowarzyszenia

Opracowywanie zasobu archiwum polegało na:

- studiach wstępnych nad działalnością aktotwórcy, jego historią i strukturą (lektura "Filo", "Różowego Pulsu" i innych tytułów prasy gejowskiej, ulotek, broszur, wycinków prasowych i stron internetowych)
- sporządzeniu spisu tymczasowego materiałów archiwalnych poprzedzonym scaleniem ich i zabezpieczeniem w magazynku
- rozpoczęciu procesu szczegółowej inwentaryzacji.

Archiwum zostało podzielone na następujące grupy:

- czasopisma i gazety,
- ulotki informacyjne (o działalności grup Lambdy, ulotki dotyczące innych organizacji, także ulotki informacyjne dotyczące problemów związanych z HIV/AIDS),
- raporty, programy, projekty i statuty,
- korespondencja (przychodząca, wychodząca - kopie),
- inne dokumenty związane ze środowiskiem lesbijsko - gejowskim.

Praca nad archiwum w 2001 r. dotyczyła przede wszystkim opracowywania korespondencji, tzn. układania jej chronologicznie, a także dołączania do listów krótkich notek informacyjnych (data, miejsce, nadawca - adresat, temat, uwagi itd.), pozwalające na późniejsze skatalogowanie całego zbioru.

Do archiwum dołączone zostały także zasoby innych byłych grup Lambdy, organizacji współpracujących z Lambda Warszawa czy też archiwa innych organizacji (np. Inicjatywy Gdańskiej). Z archiwum wydzielone zostały wycinki z gazet i czasopism, które stanowią oddzielne archiwum prasowe, opracowywane przez inną osobę.

W archiwum w dniu 31 grudnia 2001 r. znajdowały się 843 dokumenty.

Porządkowane archiwum umożliwi lepsze i sprawniejsze zapoznawanie się z historią Stowarzyszenia, stanowić będzie także cenne źródło dla osób zainteresowanych tworzeniem się organizacji działających na rzecz osób homoseksualnych.

Prowadzenie prac badawczych w Stowarzyszeniu

Stowarzyszenie Lambda Warszawa służy pomocą osobom pragnącym zająć się naukowym badaniem osób homo- i biseksualnych. Badacze po wypełnieniu ankiety i zaakceptowaniu jej przez naszych ekspertów, mogą przeprowadzić badania korzystając z zasobów biblioteki, wiedzy naukowców zaprzyjaźnionych ze Stowarzyszeniem oraz z pełnego dostępu do osób homo- i biseksualnych związanych z naszym Ośrodkiem.

W 2001 roku o pomoc zwróciło się do nas 12 osób z polskich uczelni (m. in. z Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Gdańskiego, Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego).

Oceniliśmy każdy z przedstawionych nam projektów i służyliśmy radą w ich ulepszeniu. W razie potrzeby spotykaliśmy się z potencjalnymi badaczami i staraliśmy się pomóc w jak najlepszym sformułowaniu celu i hipotez badawczych. Wykonane u nas badania stały się podstawą do napisania 11 prac semestralnych, rocznych i magisterskich.

System kwalifikowania badań został wprowadzony w Stowarzyszeniu w grudniu 2000 r.

Rzecznik prasowy

W czerwcu 2000 roku Zarząd Stowarzyszenia podjął decyzję o powołaniu rzecznika prasowego Stowarzyszenia, została nim Yga Kostrzewa. Zadaniem rzecznika jest kontaktowanie się z mediami, odpowiadanie na pytania dziennikarzy oraz kreowanie polityki informacyjnej Stowarzyszenia.

W roku 2001 w telewizji, czasopismach i gazetach codziennych pojawiło się bardzo dużo audycji i artykułów, dotyczących szeroko pojętej homoseksualności. Większa ich część przedstawiała osoby homoseksualne w sposób pozytywny, starając się przedstawić rzeczywistość w realistyczny sposób, pokazać różnorodność społeczną.

W 2001 roku informacje na temat homoseksualizmu oraz Stowarzyszenia pojawiły się między innymi w następujących mediach:

- 21.02 w radiu **TOK FM** poruszano temat homoseksualizmu. Na antenie "na żywo" wystąpiła Yga Kostrzewa, wiceprzewodnicząca stowarzyszenia.
- 27.02 w **WOT** pokazany został program z cyklu "Odkryj nowy świat". W programie przedstawiane są różne organizacje pozarządowe. Tym razem dotyczył on naszego Stowarzyszenia, pokazanego razem z Lambdą Szczecin.
- 1-2.04. W związku z rozpoczęciem obowiązywania w Holandii przepisów o legalizacji małżeństw jedнопłciowych wiele stacji radiowych (Radio Zet, PR I, PR III, RadioPlus, TOK FM), telewizyjnych i gazet zamieściło informacje nt. potencjalnej możliwości obowiązywania takich przepisów w Polsce.
- 28.05 w Polskim Radiu "Bis" odbyła się audycja z cyklu "Człowiek i paragraf". Tematem wiodącym audycji była sytuacja gejów i lesbijek w Polsce pod kątem praw, jakie posiadają oraz ich dyskryminacji w społeczeństwie ze względu na inną orientację seksualną. W studio gościli Yga Kostrzewa z Lambdy Warszawa oraz Robert Biedroń - działacz gejojski. Prowadząca redaktor Faustyna Cieślak omówiła (wraz z gośćmi) najważniejsze części wydanego przez nasze Stowarzyszenie "Poradnika prawnego dla lesbijek i gejów".

Ponadto program "Rozmowy w toku" na antenie TVN starał przybliżyć tematykę homoseksualizmu. Często jako bohaterowie byli zapraszani geje i lesbijki. Zapraszając osoby homoseksualne, twórcy programu korzystali z pomocy Stowarzyszenia. Ewa Drzyzga, prowadząca program, starała się przedstawić różnorodność życia i zainteresowań osób żyjących obok nas.

Współpracowaliśmy także z czasopismami gejowsko – lesbijskimi, przede wszystkim z magazynem "Inaczej" oraz "Nowym Menem", a także portalami internetowymi www.gejowo.pl, www.gay.pl, www.innastrona.pl, www.kobiety.cmx.pl - informowaliśmy o wydarzeniach dotyczących działalności Stowarzyszenia oraz gejów i lesbijek w Polsce i na świecie.

Biuletyn informacyjny "Tęczątko"

Biuletyn informacyjny w 2001 r. ukazał się 10 razy. Do czerwca biuletyn ukazywał się raz na dwa miesiące, następnie od lipca raz w miesiącu.

Biuletyn zawierał informacje na temat działalności Stowarzyszenia, a także wydarzeń w innych krajach, dotyczących lesbijek i gejów.

'Tęczątko' udostępniane było bezpłatnie w lokalu Stowarzyszenia i przesyłane w wersji elektronicznej wszystkim członkom Stowarzyszenia i współpracującym z nami osobom i organizacjom – łącznie około 250 osobom; biuletyn był także dostępny na stronie internetowej Stowarzyszenia www.lambda.org.pl

Każdy numer ukazał się w ok. 50 egzemplarzach.

Strona internetowa

W ciągu całego roku istniała strona internetowa Stowarzyszenia. Od grudnia została ona przeniesiona pod nowy adres www.lambda.org.pl.

Na stronie Stowarzyszenia można znaleźć informacje o wszystkich działaniach organizacji, statut, formularz członkowski, bazy adresowe organizacji i klubów dla lesbijek i gejów w Polsce, informacje o bezpieczniejszym seksie, a także biuletyn Stowarzyszenia 'Tęczątko'.

Równolegle prowadzona była możliwość kontaktowania się ze Stowarzyszeniem za pomocą e-mail. Poza listami o charakterze pomocowym otrzymywaliśmy także korespondencję związaną z:

1. Pomocą w znalezieniu materiałów do pracy naukowej.
2. Pytaniami o miejsca spotkań osób homoseksualnych i kontaktach do innych organizacji gejowsko-lesbijskich na terenie Polski.
3. Współpracą zagraniczną z innymi organizacjami.
4. Pytaniami na temat działalności Stowarzyszenia.

W 2000 r. otrzymaliśmy 518 takich e-maili.

Dyskusyjny Klub Filmowy (DKF)

Pomysł powołania dyskusyjnego klubu filmowego, na którym prezentowane byłyby filmy gejowskie - dotyczące życia gejów i lesbijek, pojawił się podczas obchodów Dnia Wolontariusza w Ośrodku "Rainbow", w grudniu 1999 r.. Pierwsza projekcja video odbyła się 15 stycznia 2000 r. - był to film "Moja piękna pralnia".

W 2001 r. projekcje DKF'u odbywały się raz w miesiącu, w soboty, z przerwą wakacyjną. Po każdej projekcji prowadzona była dyskusja dotycząca obejrzanego wcześniej filmu. W ciągu roku pokazano następujące filmy:

- "Trylogia miłości" (27 stycznia, w godz. 18:00 – 21:00)
- "A orkiestra grała dalej" (24 lutego, w godz. 18:00 – 21:00)
- "Prick up your ears" o gejowskim dramaturgu Joe Orton'ie, reż. Stephen Frears (12 maja, w godz. 18:00 – 21:00)
- "Priscilla, Queen of the Desert" (26 maja, w godz. 18:00 – 21:00)

- "Klatka dla ptaków (Birdcage)" (24 listopada, w godz. 18:00 – 21:00)
- "Pokoje i przedsiionki (Hallrooms and bedrooms – Komórki do wynajęcia)" (8 grudnia, w godz. 18:00 – 21:00)

W projekcjach uczestniczyło od 7 do 18 osób (średnio 12), łącznie z tej formy spędzania czasu skorzystało 51 osób, z czego 70% powyżej 26 r.ż.

Seminaria

W trakcie dnia otwartego, odbywającego się w soboty, przeprowadzono także seminaria, związane z tematem homoseksualności:

"Prawa lesbijek i gejów w Polsce" (9 czerwca, w godz. 18:00 – 21:00). Spotkanie poprowadził Piotr Wojciechowski. Podczas seminarium omówiono przygotowany przez Stowarzyszenie w 2000 roku "Poradnik prawny dla lesbijek i gejów" oraz akty prawne pozwalające osobom homoseksualnym obronę praw osobistych.

"Tożsamość homoseksualna i związana z nią działalność polityczna w USA w okresie od drugiej wojny światowej" (10 marca, w godz. 18:00 – 20:00). Spotkanie poprowadził dr Tomasz Basiuk. Podczas seminarium prowadzący przedstawił genezę kategorii homoseksualizmu w drugiej połowie XIX wieku, przełom połowy dwudziestego wieku, związany z drugą wojną światową oraz opublikowaniem Raportu Kinsey'a z 1948 roku, a także zagadnienia związane z ruchem "homofilów" w USA i Stonewall 1969, rewolucją seksualną i "dumą gejowską", AIDS / ACT-UP i kategoriami "gender" i "queer", kwestionującymi model etniczny tożsamości homoseksualnej.

Prawa gejów i lesbijek prawami człowieka, (24 marca 2001 r., w godz. 18:00 – 21:00). Spotkanie poprowadził Marcin Łakomski, omawiając zagadnienia dyskryminacji społecznej, politycznej, ekonomicznej ze względu na orientację homoseksualną lub inną nienormatywną seksualność: przypadki prześladowań z różnych krajów. Podczas seminarium przedstawiono także międzynarodowe instrumenty prawne i ustawodawstwo wewnętrzne zmierzające do równouprawnienia oraz działalność organizacji pozarządowych, działających na rzecz przestrzegania praw człowieka.

Szkolenie TZ w Pogorzeli

W dniach 28-31 maja przeprowadziliśmy szkolenie dla pracowników oraz kandydatów do pracy w 'Telefonie zaufania'.

W czterodniowym szkoleniu, mającym charakter warsztatu umiejętności psychologicznych (dla kandydatów do pracy) oraz grupy superwizyjnej (dla pracujących już w 'Telefonie zaufania') oraz terningu wiedzy w zakresie HIV/AIDS, wzięło łącznie udział 27 osób ze współpracujących ze Stowarzyszeniem organizacji: DA-DU ze Szczecina, TADA – Białystok z Białegostoku, Inicjatywy Rybnickiej, Nieformalnej Grupy KEFAS z Białegostoku, Stowarzyszenia Lambda – Szczecin.

Zajęcia prowadzone były przez współpracujące ze Stowarzyszeniem terapeutki Jolantę Robak i Renatę Pijarowską, pracujące w Towarzystwie Pomocy Młodzieży.

Szkolenie odbyło się dzięki wsparciu finansowemu Krajowego Centrum ds. AIDS.

C. LOBBING I DZIAŁALNOŚĆ DOTYCZĄCA PRAW CZŁOWIEKA

Raport o dyskryminacji ze względu na orientację seksualną w Polsce.

“Raport o dyskryminacji ze względu na orientację seksualną w Polsce”, przygotowany przez Stowarzyszenie w 2001 roku był częścią projektu realizowanego przez ILGA-Europe (Europejski Region Międzynarodowego Stowarzyszenia Lesbijek i Gejów) na terenie Europy Środkowej i Wschodniej, pośród wybranych państw kandydujących do Unii Europejskiej. Oparty na badaniach ankietowych raport omawia przypadki przemocy fizycznej i psychicznej wobec osób homoseksualnych i biseksualnych, analizuje formy dyskryminacji w pracy, sferze usług, kościele, prawie, w życiu politycznym i publicznym. Dokument zawiera również rekomendacje pod adresem polskich władz i instytucji publicznych.

9 lipca w siedzibie Fundacji Batorego w Warszawie, przy ul. Sapieżyńskiej 10A odbyła się wspólna konferencja prasowa AI i Lambdy Warszawa. Obie organizacje przedstawiły swoje raporty dotyczące dyskryminacji wobec mniejszości seksualnych.

Na konferencję przybyli przedstawiciele mediów. Konsekwencją tego były publikacje informacji m.in. w Polskiej Agencji Prasowej, "Życiu Warszawy", na stronach internetowych "Gazety Wyborczej". Szczegółowy tekst raportu Lambdy w języku polskim jest dostępny na stronie internetowej Stowarzyszenia pod adresem www.lambda.org.pl; w języku angielskim na stronie ILGA-Europe: www.ilga-europe.org

Bezpośrednio przed konferencją prasową w dniach 4– 5 lipca odbyły się w Brukseli przesłuchania przedstawicieli krajów kandydujących do Unii Europejskiej, podczas których Komisarz ds. Równouprawnienia, Anna Diamantopulu zapoznała się z sytuacją lesbijek i gejów w krajach kandydujących do UE, w tym także w Polsce.

Udział w sieci pilnych akcji LGBT Amnesty International

14 członków Stowarzyszenia uczestniczyło w sieci pilnych akcji LGBT (Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender) Zespołu ds. Gender, a następnie Zespołu LGBT Amnesty International Polska. Za pomocą e-mail otrzymywali oni listy protestujące przeciwko łamaniu praw LGBT z prośbą o ich podpisanie i przesłanie pod wskazany adres.

Także Zarząd Stowarzyszenia w imieniu wszystkich członków organizacji przygotowywał i wysyłał listy protestacyjne w odpowiedzi na nadchodzące prośby Amnesty International.

Współpraca oraz kontakty z politykami

W 2001 roku nawiązaliśmy kontakty z przyjaznymi idei naszej działalności politykami. Kontaktom tym sprzyjały zbliżające się wybory parlamentarne.

Spotkaliśmy się o omówiliśmy planowane działania z Michałem Toberem z SLD, prof. Marią Szyszkowską z SLD, Wandą Nowicką, a także Radą Krajową UW.

Przedstawiciele zostali zaproszeni na Wigilię, zorganizowaną przez Unię Wolności.

Przedstawiciele Stowarzyszenia spotkali się także z Radcami Politycznym Ambasady Szwajcarii i Ambasady USA, przedstawiając im sytuację osób homoseksualnych w Polsce.

Konferencja TRR i ZSMP na temat wychowania seksualnego

W dniu 4 czerwca odbyła się w Gmachu Intraco, zorganizowana przez Towarzystwo Rozwoju rodziny i Związek Socjalistycznej Młodzieży Polskiej Konferencja na temat podręczników, zalecanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej do prowadzenia zajęć w zakresie wychowania seksualnego.

Przedstawiono szczegółowe analizy treści, przedstawianych przez autorów. Niestety, w większości

podręczniki przedstawiały osoby homoseksualne, niezgodnie z wiedzą medyczną, jako zaburzone i niemoralne. Uczestnicy Konferencji zdecydowali o podjęciu wspólnych działań, mających doprowadzić do wycofania podręczników, przedstawiających nieprawdziwe informacje z użytku.

Szkolenie CODAP w Warszawie

W dniach 1-5 listopada w Warszawie odbyło się szkolenie dla młodych działaczy na rzecz praw człowieka zorganizowane przez CODAP (Youth Resource Center On Human Rights - Centrum Młodzieży na Rzecz Praw Człowieka) we współpracy z Amnesty International. W szkoleniu wzięli udział młodzi ludzie z Europy Środkowej i Wschodniej, zainteresowani podjęciem pracy na rzecz praw człowieka. Podczas szkolenia, 2 listopada, przedstawiciel Lambdy Warszawa przedstawił sytuację osób homoseksualnych z Polsce oraz wyniki przygotowanego przez Stowarzyszenie "Raportu o dyskryminacji ze względu na orientację seksualną w Polsce". Prezentacja spotkała się z dużym zainteresowaniem uczestników, pytających o realia życia lesbijek i gejów w Polsce, ich dyskryminację, przysługujące osobom homoseksualnym prawa oraz infrastrukturę (organizacje, kluby, dyskoteki).

Nagroda Tęczowy Laur

9 listopada 2001 r. w Warszawie zebrała się Kapituła nagrody Tęczowego Lauru by po raz czwarty nagrodzić ludzi i instytucje, którzy działają na rzecz tolerancji i społeczeństwa otwartego. Zgodnie z uchwałą Kapituły Tęczowe Laury 2001 otrzymali:

Książd prof. Michał Czajkowski, Małgorzata Czerniawska-Aniersztejn, Dyrektor Krajowego Centrum ds. AIDS, Ewa Drzyzga, prowadząca program "Rozmowy w toku", Izabela Filipiak – literatka, Piotr Gadzinowski – Polityk SLD, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Izabela Jaruga-Nowacka-Działaczka kobieca, polityk UP, Anja Orthodox – radna SLD, Muniek Staszczuk – muzyk i Radioaktywny Magazyn Reporterów Programu 3 Polskiego Radia.

W pracach Kapituły w tym roku uczestniczyli laureaci Tęczowych Laurów z lat ubiegłych: Barbara Labuda, Maria Szyszkowska, Jerzy Jaskiernia, Lech Falandysz, Marek Nowicki, Wanda Nowicka, Andrzej Osęka, Robert Biedroń, przedstawiciele Programu 3 Polskiego Radia oraz przedstawiciele środowisk feministycznych i gejowskich

D. PROFILAKTYKA HIV/AIDS

Przedstawiciele Stowarzyszenia uczestniczyli od lipca 2001 roku w pracach Zespołu ds. Strategii Zapobiegania Zakażeniom wirusem HIV i Opieki nad Osobami Żyjącymi z AIDS w województwie Mazowieckim, działającego przy Mazowieckim Centrum Zdrowia Publicznego. Zespół ten przygotowuje wspomnianą strategię i opiniuje wnioski o dofinansowanie programów z zakresu profilaktyki HIV/AIDS i opieki nad osobami żyjącymi z HIV.

Telefon zaufania

Podczas wszystkich dyżurów 'Telefonu Zaufania' nasi wolontariusze udzielali informacji na temat bezpieczniejszego seksu oraz metod zapobiegania zakażeniu HIV i innymi chorobami przenoszonymi drogą płciową.

W 2000 r. udzieliliśmy takiej informacji w sposób pośredni i bezpośredni 194 osobom, w tym 181 mężczyznom.

Program profilaktyki "Bezpieczniejsze związki"

Program prowadzony był metodą *streetworkingu*, czyli docierania do grupy docelowej projektu w miejscach formalnych i nieformalnych spotkań.

Program skierowany był przede wszystkim do mężczyzn, mających seks z mężczyznami, zarówno mężczyzn homoseksualnych jak i osóbprostituujących się. Jego celem jest nie tylko prowadzenie

rozmów na temat bezpieczniejszych zachowań seksualnych, rozdawanie ulotek i bezpłatnych prezerwatyw oraz zachęcanie do wykonywania bezpłatnych testów na przeciwciała HIV, ale także promowanie do odpowiedzialnych zachowań seksualnych i monogamicznych związków z jednym, niezakażonym partnerem, jako najlepszej metody zapobiegania HIV i chorobom przenoszonym drogą płciową.

Program był realizowany przez grupę 6 streetworkerów, pracujących w trzech grupach, kierowanych przez Agnieszkę Górską, posiadającą certyfikat edukatora w zakresie HIV/AIDS, wydany przez Krajowe Centrum ds. AIDS.

Działania projektu były prowadzone raz w tygodniu we wszystkich klubach dla lesbijek i gejów w Warszawie oraz w okolicach tzw. pikiety na pl. Trzech Krzyży.

Streetworkerzy przeprowadzili 114 dyżurów, docierając bezpośrednio (rozmawiając) do 371 osób i pośrednio do około 1900 osób.

Działania projektu prowadzone były dzięki wsparciu finansowemu Krajowego Centrum ds. AIDS oraz Gminy Warszawa – Centrum.

Konferencja "Człowiek z AIDS"

Przedstawiciele Stowarzyszenia uczestniczyli w dorocznej Konferencji "Człowiek z AIDS", zorganizowanej w dniach 28-30 listopada przez Fundację "Res Humanae". Podczas spotkania zaprezentowano działalność Stowarzyszenia w zakresie przeciwdziałania chorobom przenoszonym drogą płciową i HIV.

W trakcie Konferencji Kierownik Programu "Bezpieczniejsze związki" wygłosiła referat "Specyfika profilaktyki HIV/AIDS i STD's w odniesieniu do szczególnych potrzeb grupy mężczyzn mających seks z mężczyznami".

E. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Wymiana młodzieżowa, Finlandia

W 2001 roku Lambda uczestniczyła, już po raz trzeci w wymianie młodzieżowej finansowanej ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Wspólnotowego "Młodzież". Wymiana miała miejsce w Finlandii – Helsinkach, a organizacją goszczącą było OHO (fińska organizacja zajmująca się prawami gejów i lesbijek)

Koordynatorka ze strony Stowarzyszenia zajmowała się

- wymianą danych i informacji z krajem goszczącym (korespondencja, ustalanie detali związanych z przyjazdem);
- wyborem osób wchodzących w skład polskiej grupy;
- nadzorem nad przygotowaniem wymaganego przez fińską stronę raportu na temat sytuacji gejów i lesbijek w Polsce;
- organizacją wyjazdu oraz finansowym rozliczeniem po jego zakończeniu

Wyjazd odbył się w dniach 9 marca – 18 marca, grupa z Polski składała się z 10 osób

W skład grupy wchodziło 3 kobiety w wieku poniżej 25 lat oraz 7 mężczyzn z czego sześciu w wieku poniżej 25 lat i jeden w wieku powyżej 25 lat

Uczestnicy mieli możliwość poznania, standardu życia, praw i problemów gejów i lesbijek z innych krajów europejskich - Danii, Hiszpanii, Francji, Słowacji, Finlandii i Estonii.

Organizacja wymiany była możliwa dzięki wsparciu Programu Wspólnotowego "Młodzież".

Udział w ILGA Global Summit

Przedstawiciele Stowarzyszenia Lambda Warszawa wzięli udział w ILGA Gay Global Summit, corocznym spotkaniu organizacji zrzeszonych w ILGA (International Lesbian and Gay Association), które odbyło się w dniach 26 sierpnia - 3 września w Oakland, w Kaliforni (USA). W spotkaniu uczestniczyło ponad 150 osób z 52 krajów świata. Członkowie polskiej delegacji uczestniczyli aktywnie w pracach konferencji, której efektem są m.in. następujące działania i rekomendacje:

1. Podjęcie przez członków ILGA, w tym Lambdę Warszawa, protestów w sytuacjach łamania praw człowieka, szczególnie w sprawie 40 gejów aresztowanych bezprawnie w Egipcie oraz odrzuceniu kandydatury ILGA na uczestnika Konferencji ONZ Przeciwko Rasizmowi, Ksenofobii i Nietolerancji, która odbyła się na początku września w Durbanie.
2. Zwiększenie obecności w pracach ILGA grup upośledzonych, takich jak osoby transseksualne, niepełnosprawni i głuchoniemi.
3. Zwiększenie aktywności ILGA w zakresie przeciwdziałania zakażeniom HIV poprzez zachęcanie członków do prowadzenia programów profilaktycznych oraz organizowanie warsztatów na temat HIV w ramach konferencji ILGA.
4. Podjęcie działań mających na celu doprowadzenie do wykreślenia homoseksualizmu z rejestru chorób Azjatyckiego Towarzystwa Psychologicznego i Psychiatrycznego.

Przedstawiciele Lambdy Warszawa spotkali się podczas konferencji z twórcami filmu "Paragraf 175", pokazującego tragedię osób homoseksualnych, więzionych w hitlerowskich obozach zagłady. W najbliższym czasie planowane jest zorganizowanie pokazu tego bardzo wartościowego filmu w Polsce.

Udział przedstawicieli Lambda Warszawa w konferencji był możliwy dzięki wsparciu finansowemu Global Fund for Women oraz East Bay Pride (organizacji gejowsko-lesbijskiej, działającej w rejonie San Francisco).

Konferencja ILGA-Europe w Rotterdamie

Przedstawiciele Stowarzyszenia wzięli udział w dorocznej Konferencji European Region of International Lesbian and Gay Association (ILGA-Europe) pod nazwą "Creating partnership", która odbyła się w dniach 24–28 października 2001 r. w Rotterdamie.

W konferencji wzięło udział 120 delegatów z 31 krajów, a także Louise van der Laan i Joke Swiebel, holenderscy przedstawiciele w Parlamencie Europejskim, jak również Boris Dittrich, członek holenderskiego Parlamentu i Rene Jones-Bos, Ambasador Praw Człowieka w holenderskim Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

Spotkanie poświęcono dyskusji nad równouprawnieniem wszystkich form partnerstwa i rodzin lesbijek, gejów i osób transseksualnych, a także warsztatom i dyskusji na temat praw osób homoseksualnych i rozwoju organizacji, reprezentujących lesbijki i gejów na poziomie Unii Europejskiej. Obrady Konferencji dotyczyły także monitorowania sytuacji lesbijek i gejów w krajach kandydujących do Unii Europejskiej oraz wykorzystania tego procesu na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji w krajach kandydackich.

Podczas spotkania odbyło się także Walne Zgromadzenie ILGA-Europe, podsumowujące działania podejmowane przez organizację w 2001 roku. Konferencja zaakceptowała roboczy program działania na lata 2001-2002.

Podczas Walnego Zgromadzenia wybrano także nowy Zarząd. W jego skład weszli: Nico Beger (Niemcy), Adrian Coman (Rumunia), Riccardo Gottardi (Włochy), Tatjana Greif (Słowenia), Kurt Krickler (Austria), Tiia Lampela (Finlandia), Jackie Lewis (Wielka Brytania) i Nigel Warner (Wielka Brytania).

Konferencja “Równouprawnienie i współpraca” w Rydze

Przedstawiciele Stowarzyszenia wzięli udział w Konferencji “Równouprawnienie i współpraca”, która odbyła się w dniach 18-24 sierpnia w Rydze, Łotwa. W programie Konferencji, zorganizowanej przez organizację “Grupa wsparcia gejów”, dyskutowano na temat dyskryminacji osób homoseksualnych w krajach Europy Centralnej i Wschodniej oraz mechanizmach przeciwdziałania temu procesowi. Przedstawiciele Stowarzyszenia Lambda Warszawa przeprowadzili warsztat na temat przeciwdziałania chorobom przenoszonym drogą płciową i HIV/AIDS w grupie mężczyzn mających seks z mężczyznami.

Udział w Konferencji przedstawicieli Stowarzyszenia był możliwy dzięki wsparciu Krajowego Centrum ds. AIDS.

III. Organizacje współpracujące

W 2001 r. współpracowaliśmy aktywnie z polskimi organizacjami lesbijsko-gejowskimi:

- Grupą Lambola Olsztyn,
- Lambdą Szczecin,
- Stowarzyszeniem Ola-Archiwum,
- Grupą 'Inicjatywa Rybnicka',
- Grupą 'Allos' w Katowicach
- Grupą KEFAS w Białymstoku
- Kampanią Przeciw Homofobii
- International Lesbian and Gay Culture Network - Poland

oraz

- Kapitułą nagrody 'Tęczowy Laur',
- Stowarzyszeniem Wolonatriuszy Wobec AIDS "Bądź z nami",
- Krajowym Centrum ds. AIDS.

Współpraca ta polegała na wymianie informacji o podejmowanych przez organizacje działaniach, a także przyznaniu nagród 'Tęczowego Lauru' (z Kapitułą nagrody).

Współpracowaliśmy także z:

- Ambasadą USA w Warszawie,
- Wojewódzką Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w Warszawie,
- Towarzystwem Pomocy Młodzieży,
- Polskim Towarzystwem Pomocy Telefonicznej (PTPT),
- Krajowym Centrum ds. AIDS,
- Portalami www.gejowo.pl, ww.gay.pl, www.innastrona.pl, www.kobiety.cmx.pl
- European Region of International Lesbian and Gay Organization (ILGA-Europe),
- International Gay and Lesbian Youth Organization (IGLYO).

IV. Sprawozdanie z działalności finansowej Stowarzyszenia

Swoją działalność prowadziliśmy dzięki zrozumieniu i wsparciu sponsorów: Klubu "Fantom" w Warszawie oraz Wydawnictwu "Pink Press".

W 2001 r. otrzymaliśmy także dotacje z Krajowego Centrum ds. AIDS, Gminy Warszawa – Centrum oraz szeregu osób prywatnych.

A. Rachunek zysków i strat w okresie 1.01.2001 – 31.12.2001

Wyszczególnienie	2000 r.	2001 r.
A. Przychody z działalności statutowej	22 665,26	114 189,66
I. Składki brutto określone statutem	660,00	640,00
II. Inne przychody określone statutem oraz dotacje i subwencje	11 680,00	113 549,66
III. Wynik finansowy lat ubiegłych	10 325,26	0,00
B. Koszty realizacji zadań statutowych	7 799,75	97 423,83
C. Wynik na działalności statutowej (A-B)	14 865,51	16 765,83
D. Koszty administracyjne	17 836,39	20 776,17
1. Zużycie materiałów i energii	792,83	1 610,46
2. Usługi obce	15 599,53	13 751,98
3. Wynagrodzenia i narzuty na wynagrodzenia	0,00	0,00
4. Amortyzacja	0,00	0,00
5. Pozostałe	1 444,03	5 413,73
E. Pozostałe przychody (nie wymienione w poz. A i G)	14,72	0,00
F. Pozostałe koszty (nie wymienione w poz. B, D i H)	0,00	0,00
G. Przychody finansowe	10,11	294,85
H. Koszty finansowe	111,83	137,39
I. Wynik brutto na całokształcie działalności (C-D+E-F+G-H)	-3 057,88	-3 852,88
J. Zyski i straty nadzwyczajne	0,00	0,00
I. Zyski nadzwyczajne - wielkość dodatnia	0,00	0,00
II. Straty nadzwyczajne - wielkość ujemna	0,00	0,00
K. Wynik finansowy ogółem (I+J)	-3 057,88	-3 852,88
I. Różnica zwiększająca koszty roku następnego	-3 057,88	-3 852,88
II. Różnica zwiększająca przychody roku następnego	0,00	0,00

B. Bilans na dzień 31.12.2001 r. (w PLN)

Aktywa			Pasywa		
Wyszczególnienie	Stan na 1.01.01	Stan na 31.12.01	Wyszczególnienie	Stan na 1.01.01	Stan na 31.12.01
A. Majątek trwały	0,00	0,00	A. Fundusze własne	-1 648,85	-2 443,85
I. Wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00	I. Fundusz statutowy	1 409,03	1 409,03
II. Rzeczowy majątek trwały	0,00	0,00	II. Wynik finansowy ogółem za rok obrotowy	-3 057,88	-3 852,88
III. Finansowy majątek trwały	0,00	0,00	1. Nadwyżka przychodów nad kosztami (wielk. dodatnia)		
B. Majątek obrotowy	955,77	8 875,18	2. Nadwyżka kosztów nad przychodami (wielk. ujemna)	-3 057,88	-3 852,88
I. Zapasy rzeczowych składników majątku obrotowego	0,00	0,00	B. Rezerwy	0,00	0,00
II. Należności i roszczenia	0,00	0,00	C. Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	0,00	0,00
III. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	0,00	0,00	D. Zobowiązania krótkoterminowe i fundusze specjalne	2 249,62	11 319,03
IV. Środki pieniężne	955,77	8 875,18	I. Zobowiązania	2 249,62	11 319,03
C. Rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00	II. Fundusze specjalne	0,00	0,00
			E. Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów	355,00	0,00
Suma aktywów	955,77	8 875,18	Suma pasywów	955,77	8 875,18

Stowarzyszenie Lambda Warszawa
ul. Czerniakowska 178/16
00-440 Warszawa
tel. (0-22) 628.52.22
e-mail: lambdawa@lambda.org.pl
www.lambda.org.pl